

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ EURÓPAI UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2012.5.3.
JOIN(2012) 10 final

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Makaó Különleges Közigazgatási Terület: Éves jelentés – 2011.

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Makaó Különleges Közigazgatási Terület: Éves jelentés – 2011.

BEVEZETÉS

Makaó kínai anyaországnak 12 évvel ezelőtt történt átadása óta az Európai Unió és tagállamai szorosan nyomon követik a Makaó Különleges Közigazgatási Területen (a továbbiakban: KKT) végbemenő gazdasági és politikai fejleményeket, hogy teljesítse az Európai Parlamentnek 1999-ben a fejleményekről szóló éves jelentés kiadására vonatkozóan tett kötelezettségvállalását. A 2011. év eseményeire vonatkozó jelentés a 10. ilyen jelentés.

Az Európai Unió Makaóval fenntartott kapcsolatai a közös értékeken, az európai örökségen és az olyan területeken megjelenő közös érdekeken alapulnak, mint a gazdaság, a környezetvédelem, az oktatás és a kultúra. 2011 során a kétoldalú kapcsolatok kedvezően fejlődtek az Európai Unió és Makaó között 1992-ben aláírt kereskedelmi és együttműködési megállapodás keretében.

Az Európai Unió elismeri az „egy ország – két rendszer” politika sikeres alkalmazását a 2011-es évben Makaó KKT alaptörvényének megfelelően, mivel Makaó lakosságának alapvető jogait és szabadságait általában véve tiszteletben tartották. Az EU reméli, hogy Makaó, az alaptörvényének és a makaói lakosság óhajának megfelelően a szélesebb körű demokrácia irányába halad.

POLITIKAI FEJLEMÉNYEK

2011 volt Fernando Chui, Makaó kormányzójának második hivatali éve. November 15-én tartott éves politikai beszédében Fernando Chui kormányzó ismételten úgy nyilatkozott, hogy a lakosság életszínvonalának javítását továbbra is kormányzása elsődleges prioritásként kezeli. Kiemelte a politikai intézkedések fontosságát is Makaó gazdaságának diverzifikálása érdekében. Először hozta nyilvánosságra a politikai reformokra vonatkozó terveket, amelyek stabil és rendezett módon kerülnek majd bevezetésre.

November 17-én Makaó KKT kormánya felkérte az Országos Népi Gyűlés Állandó Bizottságát az alaptörvény értelmezésére, hogy lehetővé tegye a módosításokat 2013-ban az ötödik Törvényhozó Gyűlés kialakításának módszerére, valamint 2014-ben a kormányzó megválasztásának módszerére vonatkozóan. Az eljárással kapcsolatos kérdések 2011 végén beérkezett pontosítását követően, Florinda Chan közigazgatási és igazságügyi miniszter megkezdte a nyilvános konzultációt, amelyben kikéri a nyilvánosság véleményét Makaó politikai rendszerének módosítása érdekében.

2011-ben Makaó Gazdasági és Kulturális Hivatalt nyitott Tajvanon. Tajvan pedig Makaón nyitotta meg a Tajpei Gazdasági és Kulturális Hivatalt. A hivatalok megnyitásának célja, hogy erősítse a Tajvan-Makaó közötti együttműködést és cserét a gazdaság, a kereskedelem, az idegenforgalom és a kultúra területén.

GAZDASÁGI FEJLEMÉNYEK

2011-ben Makaó gazdasága jelentős növekedést mutatott. Az első három negyedévben a GDP 21,8 %-kal¹ növekedett reálértékben kifejezve, amelynek motorja a turizmus és a szerencsejáték ágazat fellendülése, valamint a beruházásokkal kapcsolatos kiadások újjáéledése volt. A turisták folyamatos érkezésével a szerencsejátékból származó bevételek 2011-ben elérték az új rekordnak számító 269 milliárd patacát², amely 2010-hez képest 42%-os növekedést jelent. A látogatók száma 12%-kal nőtt és elérte a 28 milliót 2011-ben, amelyből a Kínából érkező látogatók Makaó idegenforgalmának 58%-át teszik ki, erőteljes lendületet adva a makaói gazdaság gyors növekedéséhez. Makaó továbbra is a világ legnagyobb kaszinópiaca, amely méreteiben messze felülmúlja közvetlen versenytársainak piaci méreteit.

A turizmus fellendüléséből származó előnyök kihasználása érdekében a fejlesztők további kaszinók megépítését tervezik Makaóban. 2011 harmadik negyedévéig összesen 32 új szállodaépítési projekt volt építkezési szakaszban és/vagy folyamatban volt az illetékes hatóságok jóváhagyási eljárása³. A projektek befejezésével több mint 24 000 szobával bővül a jelenlegi 22 356 szobás kapacitás. A kaszinók számának túlzott növekedésének megfékezésére, Makaó KKT-kormányja kijelentette, hogy a szerencsejáték-asztalok számának felső határát 5500-ban határozza meg 2013-ig, és azután 3%-ban korlátozza az éves növekedést.

A szolgáltató szektorok gyors növekedésének eredményeként, a munkaerőhiány problémája minden eddiginél égetőbbé vált. A munkanélküliségi ráta 2,1%-ra esett 2011 negyedik negyedévében, amely az elmúlt évtized legalacsonyabb szintje. Makaó egyre növekvő mértékben támaszkodik az importált munkaerőre és szakemberekre, hogy kielégítse bővülő gazdaságának szükségleteit. A külföldi munkavállalók száma a 2010-es 75 000-ről 94 028-ra emelkedett 2011 végéig, amely a teljes munkaerő 28%-át teszi ki. A vállalati szektor dinamikusabb és rugalmasabb munkaerőimport-rendszert igényel, hogy enyhítsen mind a szakképzetlen munkaerő, mind pedig a szakember-hiányon.

Az infláció mértéke a 2010-es 2,8%-ról gyors ütemben 5,8%-ra emelkedett 2011-ben. A lakosság életszínvonalának javítása és az infláció elleni küzdelem támogatása érdekében, a Makaó KKT-kormányja továbbra is biztosítja a különböző támogatásokat és a közvetlen pénzbeli kifizetéseket valamennyi lakos számára. Ez az intézkedés 2008 óta van hatályban.

A gazdaság diverzifikálása továbbra is fontos kihívás. A szerencsejáték továbbra is gyorsan bővül és a foglalkoztatás legfontosabb ágazata marad, amely Makaó teljes munkaerejének 21%-át foglalkoztatja. A szerencsejátékból származó adóbevétel a költségvetés bevételeinek 83,5%-át tette ki 2011-ben, a 2007-es 72%-hoz képest⁴. Az egyéb, nem a szerencsejátékkal kapcsolatos ágazatok terén, mint az hivatásturizmus (MICE-turizmus) és a kreatív és kulturális iparágak, fejlesztésekre került sor. Makaó gazdaságának diverzifikálása érdekében a legtöbb erőfeszítés a kormány irányításával történt, beleértve a számos nagyszabású kereskedelmi vásárt és fórumot. A szállodák, éttermek és a kiskereskedelmi ágazatok is jól teljesítettek az elmúlt évben.

¹ Eltérő utalás hiányában, Makaó valamennyi gazdasági adatainak hivatalos statisztikáját Makaó KKT-kormányának Statisztikai és Népszámláló Hivatala adta ki.

² Forrás: Makaó KKT-kormányának szerencsejáték-ellenőrző és koordinációs irodája.

³ Forrás: Makaó KKT-kormányának földhivatali, közmunka és szállítási irodája.

⁴ Forrás: Makaó KKT-kormányának pénzügyi szolgáltatási irodája.

A regionális integráció legfőbb prioritás Makaó számára. Makaó továbbra is elősegíti a mélyebb integrációt a Gyöngy-folyó torkolatvidékével és közvetítő szerepre törekszik Kína és a portugál nyelvű országok között a Makaóban rendezett Gazdasági és Kereskedelmi Együttműködési Fórum keretében. Makaó szerepét külön fejezetben emelték ki Kína 12. ötéves tervében. Kína támogatásáról biztosítja Makaót, hogy az nemzetközi idegenforgalmi és szabadidő központtá, valamint Kína és a portugál nyelvű országok közös üzleti és kereskedelmi platformjává váljon. Kína szintén támogatja Makaó gazdaságának mérsékelt diverzifikálását. A Guangdong-Makaó közötti együttműködésről szóló keretmegállapodás aláírására 2011 márciusában közvetlenül a 12. ötéves terv nyilvánosságra hozatalát követően került sor. A megállapodás a kínai Guangdong (Kuangtung) tartomány és Makaó közötti társadalmi-gazdasági integráció erősítésére, a makaói gazdaság diverzifikálásának megkönnyítésére, valamint a szorosabb gazdasági partnerségi megállapodás (CEPA) végrehajtásának javítására törekszik. A CEPA VIII. kiegészítését 2011. december 14-én írták alá.

Hengqin (amely Zhuhai-ban, Kína területén fekszik) egy kulcsfontosságú fejlesztési projekt Makaó, Zhuhai település és Guangdong tartomány között a Guangdong-Makaó közötti együttműködésről szóló keretmegállapodás értelmében. A projektekre a tartományi hatóságok és a Makaó KKT közötti együttműködés új módjának példaértékű területeként tekintenek. A Makaó által Hengqinben bérbevett 1 km² földterületet a Makaói Egyetem használja majd, miközben a további 4 km²-t új iparágak fejlesztésére használják majd. Az európai üzleti élet nagy érdeklődést mutatott Hengqin utóbbi része iránt. A bérbevett terület Makaó joghatósága alá fog tartozni, és további részletes tervezés van folyamatban. Makaó KKT-kormányának kizárta további kaszinók építését a KKT joghatóság földrajzi kiterjesztésének területén.

Makaó jelentős előrelépést tett az adóügyi információcserével kapcsolatos megállapodások hálózatának kiterjesztése terén. 2011-ben Makaó nyolc adóügyi információcserével kapcsolatos megállapodást kötött, valamint egy, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményt, amely előírja az információcserét kereskedelmi partnereivel. Előzőleg Makaó öt, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményt kötött, így már meghaladta a G-20-ak által megkövetelt 12 vonatkozó adóügyi megállapodás (6 az uniós tagállamokkal) küszöbét. Makaónak a nemzetközileg elfogadott normáknak megfelelő megállapodások megkötésére irányuló erőfeszítéseit kellő elismerésben részesítették az OECD átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fórumán, annak I. szakaszára vonatkozó szakértői felülvizsgálatról szóló jelentésében.

Az Európai Unió és Makaó közötti kereskedelmet illetően, a kétoldalú áruforgalom iránya megfordult 2008 óta, mivel az EU több árut exportál Makaóba, mint onnan importál. A tendencia Makaó csökkenő gyártó kapacitásának, valamint az importált áruk iránti erős keresletnek az eredménye. 2011 első kilenc hónapjában az Európai Unió Makaóba irányuló exportja 68%-kal 247 millió euróra emelkedett, miközben az Európai Unió Makaóból származó importja 60 millió eurót⁵ tett ki. Az EU volt Makaó importjának második legnagyobb szállítója Kína után, teljes importjának 24%-át tette ki 2011-ben⁶. A beruházásokat illetően, 54 Európai Unióból származó vállalkozás települt le Makaóban⁷, amelyek több mint fele a nagykereskedelem és a kiskereskedelem terén tevékenykedett, a

⁵ Forrás: Eurostat, 2012. január 12-én.

⁶ Forrás: Külső árukereskedelemre vonatkozó statisztikák, Makaó KKT-kormányának Statisztikai és Népszámláló Hivatala.

⁷ Forrás: Közvetlen befektetésekkel kapcsolatos statisztikák, Makaó KKT-kormányának Statisztikai és Népszámláló Hivatala.

többi pedig a pénzügyi intézmények, a közlekedés, a kommunikáció és az ipari termelés területén tevékenykedő vállalkozás. Az Európai Unió gazdasági kamarái egyre inkább aktív tevékenységet folytatnak Makaóban.

AZ EU–MAKAÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A már meglévő szilárd alapokra építve 2011 folyamán tovább fejlődtek az Európai Unió és Makaó közötti kétoldalú kapcsolatok, valamint együttműködés. Az Európai Unió és Makaó közötti megerősített együttműködés, beleértve az új, közös érdekű meghatározó területeket, továbbra is mindkét fél fő célja marad. Ezt megerősítették a konstruktív tárgyalások a Makaóban 2011. június 29-én megtartott EU–Makaó Vegyes Bizottság éves ülésén.

A Vegyes Bizottság ülésének idején mindkét fél felülvizsgálta kapcsolatainak, beleértve a kereskedelem és a beruházások területén végbement legutóbbi fejleményeket. Mindkét fél számba vette az együttműködés meglévő tevékenységeit, beleértve a jogi együttműködési programot és a folyamatban lévő képzési programot a makaói tolmácsok részére, valamint az Európai Unió Makaónak és Hongkongnak szóló üzleti információs programjának (European Union Business Information Programme, EUBIP) különböző tevékenységeit. Mindkét fél frissítette egymás információit az adóügyekben folytatott együttműködés helyzetéről, valamint saját álláspontjukról a megtakarítások megadóztatásának területén folytatott együttműködés fokozására vonatkozó lehetőségeket illetően.

Gyümölcsöző eszmecserére került sor egyéb közös érdekű meghatározó kérdésekben is, beleértve az oktatást, a kulturális cserét és a környezetvédelmet és az arra való hajlandóságot, hogy feltárják ezeket a területeket, mint a jövőbeli együttműködés lehetséges területeit. Az EU ösztönözte Makaót, hogy csatlakozzon a WTO Kormányzati Beszerzési Megállapodásához. Az ezeken az új területeken tett előrelépés jól illusztrálja a bővülő kétoldalú kapcsolatokat az EU és Makaó között.

Június 29-én a Vegyes Bizottság ülésének keretében parafálták a Makaó és az Európai Unió közötti légi közlekedés bizonyos kérdéseiről szóló horizontális megállapodást. Ez jelezte a kétoldalú kapcsolatok megerősítését a légi közlekedés területén.

Az Európai Unió Makaónak és Hongkongnak szóló üzleti információs programjának (European Union Business Information Programme, a továbbiakban: EUBIP) tevékenységei – az Európai Bizottság társfinanszírozásában és a hongkongi Európai Kereskedelmi Kamara irányítása alatt – kibővültek és szerteágazóbbá váltak. Az EUBIP továbbra is sikeres fórum az Európai Unió és Makaó üzleti közösségei közötti jobb megértésre. 2011 folyamán, kiemelt figyelmet kapott az államadósság-válság Európában, a CEPA és az EU és a kínai anyaország közötti kereskedelmi kapcsolatok, valamint a Makaó két fontos éves eseményén (MIF és MIECF) való részvétel. Az EU-nak az uniós tagállamokkal és az európai üzleti szférával együttes részvétele ezen a két eseményen egy közös EU pavilonban az EU markánsabb jelenlétét eredményezte Makaóban, és jó hálózatépítési fórumot is biztosított a makaói és kínai látogatók, valamint a kiállító uniós üzleti körök számára. Az EUBIP erőteljes támogatást kapott a tagállamok üzleti kamaráitól a Makaóban folytatott tevékenységeik számára és közülük sokan részt vettek a programban. A makaói székhelyű vállalkozások aktívabb részvétele az EUBIP védnöksége alá tartozó üzleti tanácsokban számos gazdasági ágazatban hozzájárulna az üzleti érdekek és aggályok jobb meghatározásához és megértéséhez.

Az Európai Uniónak és az uniós tagállamoknak e területre akkreditált képviselői fokozták nyilvános diplomáciai erőfeszítéseiket azzal a céllal, hogy intenzívebbé tegyék a Makaóhoz fűződő viszonyt, erősítsék az emberek közötti kapcsolatokat és elősegítsék az oktatási csereprogramokat az egyetemi karok és hallgatók között, beleértve az Erasmus Mundus programot is. Az Európai Unió tovább támogatta a Makaói Egyetem Jean Monnet Intézetét, amely az év folyamán további számos nagysikerű Jean Monnet Konferenciát rendezett. A kultúrák közötti párbeszéd tovább mélyült az UNESCO európai világörökségi helyszíneiről készült közös fotókiállítás megrendezésével.

2011 végén az EU pályázatot írt ki uniós oktatási programra Makaóban, amely a 2012-2015 közötti időszakra terjed majd ki. A fő cél tájékoztató tevékenységek kialakítása, amelyek segítenek az EU jobb megismertetésében és erősítik az együttműködést az oktatás terén az uniós felsőoktatási intézményekkel, beleértve az ösztöndíjasok és egyetemi hallgatók ösztönzését arra, hogy az EU-val kapcsolatos kérdések terén folytassanak tanulmányokat és kutatásokat.

2011-ben tovább folyt az együttműködés a Makaó hatóságai számára rendelkezésre álló szakképzett tolmácsok számának növelésére a kínai-portugál kétnyelvű közigazgatás igényeinek való megfelelés érdekében. A program alapján a tolmácsok képzése Makaóban és Brüsszelben folyik egy több mint öt hónapos időszak alatt.

Az EU tovább ápolja a Makaó KKT-hez fűződő kapcsolatait, erősíti gazdasági és kereskedelmi viszonyt, fokozza az együttműködést az üzleti szférával és a civil társadalommal, valamint elősegíti a mobilitási és csereprogramokat a makaói emberekkel. Az EU és Makaó közötti párbeszéd és különböző csereprogramok várhatóan tovább folytatódnak 2012-ben. Az EU különösen a kulturális cserével és az oktatási kérdésekkel kapcsolatos tevékenységek terén vár növekedést.